

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Vnitas Ecclesiae post Lutheri aduentum in varias partes scissa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

LIBRI SECVNDI
ARGVMENTVM.

CAPVT I.

- I. *Qua hoc II. libro continetur, vix fore ut à posteris vniquam facta fuisse credatur.*
- II. *Vnitas Ecclesia post Lutheri aduentum in varias partes scissa.*
- III. *Origo Anabaptistarum.*
- IV. *Muncerus eorum Apostolus prodit.*
- V. *Saxonia Dux ne Muncerum eijceret à Luthero impeditur.*
- VI. *Miracula Munceri eiusque discipulorum.*

 Ie ego te appello, chara posteritas. Quid tibi animi erit ista legenti? An cum Democrito incredibile maiorum tuorum ridebis stultitiam; an vero cum Heraclito tot ex vna Hæresi in vniuersum Mundum, adeoque super te quoque effusas miseras deplorabis? Inuenieatne fidem apud te quæ in hac tamquam tabula ad viuum representata adspicies? Crede sine vno sæculum tot peperisse monstra; vnum Monachum tot apostatas? *Ad cuius tubam aperta abyssus, (a) tot maligni ac furiosi spiritus exsilerunt, qui pestilenti suo afflatu vniuersam Christianam rempublicam miserimum in modum infecerunt, omniaque depopulati sunt.* Mihi quidem funestam hanc turmam intuenti.

stant horrore coma, & vox faucibus hæret.

Nam quis Apelles aut Protogenes tot monstra ad viuum depingat? Conabor nihilominus: pictorem illum imitans, qui ingentem hominum turbam vel exercitum depicturus, ante signanos tantum & præcipuos duces cum omnibus lineamentis, armis & insignibus, reliquam vero multitudinem confusa quadam vmbra, hic capite, illic pede, ibi aliquo alio membro extante, expressit. Sic ego quoque præcipuos hæreticorum manipulorum, sub Luthero summo exercitus duce, præfectos, ad viuum, quoad potero, tibi representabo, cum eorum armis, insignibus & impedimentis; calorum, lixarum & reliquam mediastinam turbam digito tantum velut indicare contentus. Sed quemadmodum peritus belli dux hostiles copias è tumultu contemplan, non primæ tantum sed & postremæ aciei intentionem, iter consilia obseruat: sic prudens Lector exercitum hunc Ecclesiæ hostium aspiciens, non solum qui qualesq; fuerint qui primos ducunt

ordines, sed etiam qui agmen claudunt, facile obseruabit. Sed vt dixi, plerumq; eorum partem confusa tantum vmbra representabo. Nam quis in tanta, hominum dicam an monstrorum colluie, quæ etiam summus ipsorum dux detestatur, vllum ordinem seruare? Quis tam multiformem diuersitatem certis lineamentis & coloribus exprimere possit?

Ac velut annoxa erumpens ex arbore densum Vesparum (b) examen, magno cum murmure circum Hinc atq; inde volat, redit hæc, abit illa, volando seseq; impediunt, subitus supraq; feruntur, Et capita inter se quassant stridentibus alis.

Sic infra videbis confusam hanc & vagabundam diuersissimorum hæreticorum turmam sine ordine, tumultuario inter se prælio confligentem. (c)

II. Eo tempore quo turbæ & confusiones in Germania nasci cœperunt, quod fuit circa annum MDXVII. vniuersa Christianitas vna fide & religione erat vnita, non nisi vnum Deum agnoscebat, eius Vicario obediebat, eius statuta & decreta amplectebatur; sic vt vna omnium anima, sensus, vox, lingua esset: omnesque in vnius capitis nutu ac sapienti gubernatione acquiescerent. Vna tum erat Ecclesia, Catholica vere appellata, vt quæ sua Vniuersalitate tam omnium dogmatum reuelatorum, quam hominum tum præsentis, tum præteritorum sæculorum Christianitatem amplectebatur. At postquam Lutherus indiuisibilem hanc vnitatem dissoluit, pars illa auulsa momento temporis rursus in infinitas alias diuisa fuit: (d) vnde primus huius diuisionis auctor ita fuit attonitus, vt facti pœnitere, ac remedium velle quærere videretur. Sed facile intelligebat, operam & oleum se perditurum. Sic enim inquit: (e) *Quid hoc esse dicam? Vix vnum os diaboli obturo: & ecce decem ille alia aperit.* Tum enim quisq; inter primos esse volebat. Vnus clamabat: *Ecce hic Christus, (f) alius contra: Non ibi est, sed ecce apud me.* Omnes à Deo excitatos, à Deo missos se dicebant: non aliter quam si Spiritus Sancti assententia non minus infallibiliter vnicuique singularim, quam Ecclesiæ generatim esset promissa. (g) Licebat vnicuique de Deo sentire, scribere, & loqui quid & quomodo vellent, nullo anti-

quæ
a Apocal. 9 prolixè Lutherus cum sequacibus describitur. b Apocal. 9. Locustis assimilantur Lutheri sequaces. c idcirco S. Ioan, loco cit. Vocat. Locustas armatas in prælium d. & nec. histor. Aug. conf. fol. 15. & 16. e colloq. mens. fl. 158 b fol. 273. b. & in præfat. in 1. Tom. Germ. ten. f. Matth. 14. g Eder inquisi. EUANG. part. 1. fol. 9.

quæ Fidei respectu. (a) Hic vnum, alius alium articulum conuellerat. Hic doctrinam, ille mores Ecclesiasticorum exagitabat: omnes vero nouis rebus studebant, (b) nec tamen quid agerent sciebant. (c) Numquam inter Babylonicæ turris ædificatores maior fuit confusio & discordia quam inter nouos hos Euangelistas: qui nulla in re congruebant quam in perdendo, si fieri posset, summo Ecclesiæ capite. Synagoga denique diabolorum quædam vberissima existit: quemadmodum D. Paulus multis locis fore prædixerat (d) Et quemadmodum Simonis magi omnium hæreticorum primi parentis & antesignani hæresis diuisa fuit in Menandrianos, Basilidianos & Saturninianos, vt Irenæus testatur; Marcionis in Lucianistas, Appellianos, Seuerianos, (e) Montani in Pepuzianos, Artotyritas, & Phrygallas; Arii in Acacianos, Macedonianos & Euaomianos, vt Rufinus scribit: sic Lutheri hæresis in tres velut præcipuos ramos statim se diffudit, nimirum *Anabaptistas*, *Sacramentarios* & *Confessionistas*, (f) quos particulatim explicabo: de quibus deinde infinitæ aliæ hæreses velut stolones, enatae sunt, vt ex sequentibus non sine admiratione videbis. Et has quidem tres sectas non inepte quis tribus Iudæorum sectis, (g) Pharisaïs, Sadducæis, & Essæis comparauerit. Horum primi, qui sublato libero arbitrio, ab ineuitabili necessitate dependere omnia asserbant, Confessionistas sunt similes; secundi Sacramentarios; tertij Anabaptistas, quorum fides, vt ex Iosepho colligi potest, ab Essæorum fide non longe abscedit. Sed ab Anabaptistis exordiamur.

III. Qui superioris sæculi hæreticorum mores, & vitas, & quidem sæpe non sine oscitantia, descripserunt, in eo parum consentiunt quisnam primus maledictæ & infernalis sectæ Anabaptistarum fuerit auctor. Hosius Cardinalis æternum Poloniae decus, (h) Eccius & Lindanus nescio quem Balthasarem, Hubnerum Pacimontanum siue Fridbergensem auctorem faciunt, qui doctrinam hanc è Lutheri fontibus, vt infra videbitur, hausit. Hic enim postquam ab antiqua Ecclesia defecisset vt nouam sequeretur: iamque eum etiam Lutherorum modo nata; tamquam nimis antiquæ, scilicet, religionis præneret, nouam inuenit. Quippe, *Qua noua, gratia nimis sunt omnibus.*

Lutheranos ergo reliquit, vt Anabaptistarum sectam conderet, quos Germani *Widererusser* appellant, eo quod ante plenam seu discretionis ætatem baptizatos, rebaptizent, Hic idem scripta ali-

quot sectæ suæ stabilendæ euulgauit: & quamuis Tiguri, vbi in vincula coniectus fuerat, errorem reuocasset, mox tamen ad vomitum redijt, & in Morauia doctrinam suam disseminauit, ac sanguine etiam suo (nam flammis exultus fuit) obignauit, primum inter sanctissimos, si dijs placet, Anabaptistarum martyres locum sortitus. Bullingerus in libro quem contra Anabaptistas scripsit, (i) Nicolaum Storckium primum huius sectæ auctorem fuisse dicit, vt & Melancthon: qui tamen alibi, vti & Erasmus Alberus, Carolstadio: Zuinglio vero Anthonius Coruinus hæresin hanc imputant. Omnes tamen tam Lutheri quam Zuinglij partibus addicti, quo magistros suos (vterque enim, si non vt auctores, saltim vt qui ansam dedissent, hæresis huius laborarunt infamia (k) excusent, Thomæ Muncero sacerdoti apostatæ Carolstadij discipulo, præcipuas partes adscribunt. Muncero, inquam, homini cœlicus maledicto inferis benedicto, & in fausto terræ portento: qui postquam Lutheri libros *De Libertate Christiana seu Evangelica*, & *de Captiuitate Babylonica* legisset, primus Germaniæ solum seductorum à se sanguine rigauit. Et hic quidem eodem fere tempore, quo Lutherus Euangelicorum, factus fuit Anabaptistarum antesignanus.

a Luth. tom. 4. Germ. fol. 319. b. Tom. 1. Germ. fol. 537. colloq. mens. fol. 4. a. tom. 2. Germ. fol. 119. b. & 225. a. b. Vide bellum S. Euangel. Andr. Iurgica. Schlüsselb. catal. hæretic. Admonit. Ioh. Lengenbrunner quid de Luth. eius doct. & Prædicantibus reliquis sentiendum. c. Vlenberg. causa. 13. c. 13. & ca. 16. d. Phil. 3. 7. & 1. Petri. 1. e. Præteolus lit. 5. f. Vlenberg. causa. 9. c. 9. Anatomia Ecclesiæ Catholicae. g. Iosephus l. 2. cap. 2. de Bello. h. lib. 1. de Hæres. nostri temp. fol. 431. i. de Orig. Anab. l. 1. cap. 1. fol. 1. & cap. 6. fol. 12. Lamb. Horien. lib. de Anab. fol. 1. Arnold. Meshouius in Hist. Anabapt. Franck. Chron. part. 3. liter. VV. Casfand. & alij. Mycon. in vita Zuingl. Bucching. Chron. à nas. Chr. fol. 340. Herm. Moded. histor. de prim. Anab. auct. fol. 63. Sacrament. præfat. in Protocoll. Franckendalense. Vlenb. caus. 9. cap. 9. fol. 107. Bismare. in vita Carlstadij. Seidel. fol. 54. histor. Luth. Crusius par. 3. hist. Sueu. An. 22. Luc. Ofiand. cent. 16. lib. 1. histor. cap. 36. fol. 98. Seidel. histor. Luth. fol. 16. Pomar. histor. Sax. fol. 593. Selmec. hist. Aug. conf. fol. 31. Moded. de auct. Anab. fol. 67. cap. 111. Sleid. lib. 4. & 5. fol. 99. & seq. Cochl. in Act. Luth. fol. 130. L. Sur. com. hist. fol. 140. Spang. Chron. Sax. & Mansfeld fol. 605. ad fol. 618. k. Eras. Alber. libr. contr. Carlstad.